

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Wstęp do kulturoznawstwa - wykład I, PG_00130530						
Kierunek studiów	Kulturoznawstwo (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2024 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2024/2025		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Wydział Filologiczny -> Instytut Badań nad Kulturą -> Zakład Kulturoznawstwa						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Magdalena Sacha				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		dr Magdalena Sacha				
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15
W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0							
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		2.0		33.0	50
Cel przedmiotu	Celem wykładu "Wstęp do kulturoznawstwa" jest wprowadzenie studiujących w świat zagadnień istotnych dla historycznych i współczesnych dyskusji w dyscyplinie kulturoznawstwa i antropologii kultury, poczynając od kształtowania pojęć kultury, a kończąc na ukazaniu relacji między kulturą a współczesnymi społeczeństwami. Wykład stanowi teoretyzujące uzupełnienie ćwiczeń ze wstępu do kulturoznawstwa, kierując uwagę słuchaczy na zagadnienia teoretyczne, w tym osiągnięcia badaczy i fundamenty naukowe dyscypliny.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[KULL3_U07] Student przygotowuje wystąpienia ustne i prezentacje dotyczące kultury i sztuki, także w ramach pracy zespołowej.	Osoby studiujące potrafią przygotować zwięzłe prezentacje ustne na temat zagadnień z zakresu kulturoznawstwa, zarówno indywidualnie, jak i we współpracy z koleżankami i kolegami	[SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[KULL3_W01] Student ma uporządkowaną wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk o kulturze i religii oraz nauk o sztuce w dziedzinie nauk humanistycznych, a także o ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej	Po zakończonym kursie osoby studiujące posiadają uporządkowaną wiedzę na temat znaczenia kulturoznawstwa w ogólnym kontekście nauk humanistycznych i społecznych	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[KULL3_W04] Student ma uporządkowaną wiedzę ogólną dotyczącą zagadnień społecznych, filozoficznych i historycznych tworzących podbudowę dla refleksji o kulturze i sztuce.	Osoby studiujące porządkują zdobytą wiedzę na temat zagadnień społecznych, historycznych i filozoficznych, stanowiących szeroki kontekst dla podstaw kulturoznawstwa	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[KULL3_W02] Student zna terminologię z zakresu nauk o kulturze i religii oraz nauk o sztuce	Osoby studiujące znają ogólną i szczegółową terminologię z zakresu wstępu do kulturoznawstwa	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[KULL3_U03] Student potrafi posługiwać się podstawowymi teoriami kultury i sztuki oraz pojęciami z zakresu nauk o kulturze i religii i nauk o sztuce.	Osoby studiujące poznają podstawowe pojęcia teoretyczne z zakresu kulturoznawstwa oraz nauk o sztuce i potrafią posługiwać się pojęciami w mowie i piśmie	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[KULL3_K05] Student uczestniczy w życiu kulturalnym i artystycznym.	Osoby studiujące uczestniczą w życiu kulturalnym Uniwersytetu, Trójmiasta i regionu, z którego pochodzą, biorąc czynny i bierny udział w wydarzeniach artystycznych i kulturalnych	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[KULL3_K01] Student rozumie potrzebę uczenia się i doskonalenia zawodowego przez całe życie	Osoby studiujące rozumieją znaczenie ciągłego uczenia się kultur i kultury przez całe życie, pogłębiając rozumienie relacji między kulturą a sposobem życia społeczeństw	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
Treści przedmiotu	<p>Proponowane tematy wykładów w semestrze zimowym mają nawiązywać do doświadczeń i wiedzy studentów, a jednocześnie przekazywać wiedzę teoretyczną. O kolejności i tematyce wykładów każdorazowo decyduje wykładowca, konsultując się z wykładowcami prowadzącymi ćwiczenia.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Definicja człowieka w kategoriach kultury. Kultura a natura 2. Co to znaczy kultura? Rozwój definicji kultury od starożytności do współczesnych antropologicznych definicji kultury. Definicje wartościujące i deskryptywne 3. Dziedziny kultury symbolicznej: religia, nauka, sztuka, zabawa. 4. Kulturoznawstwo jako dyscyplina naukowa. 5. Kulturowe wartościowanie przestrzeni: przestrzeń sacrum i profanum. Pojęcie proksemiki. Centra i peryferie. 6. Kulturowe odczuwanie czasu. Czas cykliczny i czas linearny. 7. Dyskursy antropologii ciała. Przemiany stosunku do ciała w aspekcie historycznym. 		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa ocena końcowej
	egzamin pisemny lub ustny	90.0%	90.0%
	aktywna obecność	10.0%	10.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>Aleida Assman, Wprowadzenie do kulturoznawstwa. Podstawowe terminy, problemy, pytania, Poznań 2015.</p> <p>Wojciech J. Burszta, Antropologia kultury. Tematy, teorie, interpretacje, wyd. I, Poznań 1998.</p> <p>Thomas Hylland Eriksen, Małe miejsca, wielkie sprawy. Wprowadzenie do antropologii społecznej i kulturowej, Warszawa 2009.</p> <p>Pojęcia i problemy wiedzy o kulturze, red. A. Kłoskowska, Seria: Encyklopedia kultury polskiej, Wrocław 1991</p>
	Uzupełniająca lista lektur	Antropologia kultury. Zagadnienia i wybór tekstów, red. Grzegorz Godlewski, Leszek Kolankiewicz, Andrzej Mencwel, Paweł Rodak, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2005 (i inne wydania)
	Adresy eZasobów	Adresy na platformie eNauczanie:
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	<ol style="list-style-type: none"> 1. Proszę wyjaśnić pochodzenie (źródłostów) pojęcia kultury i nakreślić różnicę pomiędzy pierwotnym znaczeniem tego pojęcia w starożytności a rozumieniem współczesnym. 2. Proszę wyjaśnić różnicę pomiędzy definicjami wartościującymi a opisowymi (deskryptywnymi) kultury według Aleidy Assmann. Jakie rozumienie kultury z sześciu omówionych jest dla Ciebie najbardziej przekonujące i dlaczego? 3. Proszę omówić argumenty podawane w zakończeniu wykładu Pojęcie kultury Waldemara Kuligowskiego na obronę użycia pojęcia kultury. Jaka ustosunkowujesz się wobec tych argumentów? Czy uważasz, że nadal uprawnione jest używanie pojęcia kultury, czy też należy z niego zrezygnować? 4. Na czym polega antropologiczne spotkanie z Innością? Rozważania na marginesie też zawartych w rozdziale 1 Antropologii kultury Wojciecha Burszty 5. Problematyczna relacja NATURA KULTURA. Rozważania na marginesie też zawartych w rozdziale 2 Antropologii kultury Wojciecha Burszty 6. Proszę omówić koncepcję wzorów kultury, zaproponowaną przez Ruth Benedict. W jaki sposób można uzasadnić (lub krytycznie podważyć) użycie wzorów apollińskości i dionizyjskości do badania plemion rdzennych? 7. Czym jest kultura symboliczna i jakie podsystemy kultury symbolicznej wyróżnia Antonina Kłoskowska? 8. Rozumienie religii jaką rolę spełnia religia w społeczeństwach ludzkich? Jak się przejawia jej forma instrumentalna i autoteliczna? 9. Proszę omówić koncepcję numinosum według Rudolfa Otto. Jakiej widzisz zalety, a jakie luki tej koncepcji? 10. Homo religiosus i kozioł ofiarny dwie koncepcje dwóch wybitnych badaczy. Proszę je scharakteryzować i odnieść się do możliwości ich zastosowania w interpretacji współczesnej roli religii. 11. Proszę wymienić trzy typy kultury w społeczeństwie stratyfikacyjnym. Proszę następnie wybrać jeden z trzech typów i scharakteryzować jego pochodzenie, użytkowników, najciekawsze Twoim zdaniem formy reprezentacji poprzez sztukę, codzienność, zachowania. Czy we współczesnej kulturze masowej pozostały relikty wybranego typu kultury tradycyjnej? 12. Pojęcie ethosu. Cechy ethosu rycerskiego i jego pozostałości we współczesnej kulturze zachodniej. 13. Proszę omówić najważniejsze cechy języka ludzkiego (opis w rozdziale 3 Antropologii kultury Wojciecha Burszty). Które cechy Twoim zdaniem w najbardziej istotny sposób przyczyniły się do rozwoju ludzkich kultur? 14. Jakiej tezy głosi tzw. hipoteza Sapira-Whorfa (opis w rozdziale 3 Antropologii kultury Wojciecha Burszty)? Proszę przedyskutować argumenty za lub przeciwko tej hipotezie. 15. Proszę omówić funkcje języka zgodnie ze schematami proponowanymi przez językoznawców, antropologów i filozofów w XX wieku. 16. Język propagandy rozwój historyczny, cechy i współczesne zagrożenia. 17. Proszę omówić koncepcję les rites de passage Arnolda van Gennepa (opis w rozdziale 5 Antropologii kultury Wojciecha Burszty). Czy we współczesnej kulturze obserwujemy takie obrzędy lub ich relikty? 18. Kulturowa wizja śmierci w Słowiańszczyźnie, w polskim Romantyzmie i współcześnie. Na czym polega koncepcja śmierci odwróconej we współczesnym społeczeństwie zachodnim (Ph. Aries)? 19. Koncepcja czasu cyklicznego i czasu linearnego: jak wyobrażenie czasu organizuje społeczeństwo, kulturę i religię? Czym jest współczesna wizja czasu slow life? 20. Koncepcja proksemiki w odniesieniu do organizacji przestrzeni w różnych kulturach. 	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.